

ERAKUNDEAK ETA HERRITARREK PORTUGALETEKO JAIETAKO ETA JAIURREKOETAKO ERASO MATXISTEI EMAN BEHARREKO ERANTZUNA

Agiri hau Berdintasun Batzorde Mistoko, Portugaleteko Mugimendu Feministako eta Txosna Batzordeko hainbat kideren elkarlanaren emaitza da. Hiru entitate horiek, Portugaleteko jaietako eta jaiurrekoetako eraso matxistei erakundeek eta herritarrek eman beharreko erantzuna koordinatua eta koherentea izan dadin eta hala biktimak nola beraien ingurunea hertsiki babestu nahian, batetik Portugaleten Genero Indarkeriaren Biktima diren Emakumeen Arretarako Udal Jardueren Protokoloa, bestetik “Etxeko tratu txarren eta sexu-erasoen ondoriozko heriotzen aurrean jarduteko prozedurak. Erakunde arteko Hitzarmenaren Jarraipen Batzordea” izeneko dokumentua eta, azkenik, indarreko legeria erabili dituzte arau-onarri.

Erakunde honen ezinbesteko zeregina da egokietsi beste ekintza burutzea, indarkeria matxista arbuizatzen duen kultura sortzen laguntzeko.

Ekintza horietako bat da erantzun neurrizko eta egokia ematea udalerrian gertatzen diren indarkeria matxistaren egoera anitzei.

Erantzun hori helburu nagusiarekin bat etor dadin, helburu nagusi hori portugaletarrek indarkeria matxistari egiten dioten arbuioa erakustea izanik, ezinbestekoa da prozedura argi eta kontsentsuzkoa ezartzea, indarkeria matxistaren kasuak gertatzen direnean jarduteko.

JARRAIPEN BATZORDEA

Erantzuteko ekintzak koordinatzeko lehen urratsa Jarraipen Batzordea sortzea da.

Hona hemen Jarraipen Batzorde horren osakideak: Gizarte Zerbitzuen Sailaren 2 ordezkari, Herritarren Segurtasun Sailaren ordezkari 1, Berdintasun Batzorde Mistoaren ordezkari 1 eta Mugimendu Feministaren ordezkari 1. Horretaz gain, Kultura eta Jaien Sailaren ordezkari batek lagundu egingo dio eta zuzenean koordinatuko da Jarraipen Batzordearekin.

Jarraipen Batzordearen zeregin nagusia izango da gertatutakoaren gaineko informazioa lortu, jakinarazi eta egiaztatu eta, behar izanez gero, dagokion erantzun-protokoloa aktibatu.

1. EGOERA: ERASO MATXISTAK

Eraso matxistak dira emakumeen osotasun pertsonalaren eta askatasunaren kontra egiten duten portaera larderiatsu guztiak; hots, irainak, mehatxuak, ukituak, kikildu, beldurtu, bortzatu edo kontrolatzeko jarduketak, etab.

.- Aurrezaintzako iragarkia, audiozkoa, hedatuko da egunero parte-hartzaileek adosten duten orduan soinu-ekipoa duten jai-eremu guztietan.

“Jaiak ondo pasatzeko dira, GUZTIOK ondo pasatzeko. Denak ez du balio: droga kontsumitzeak edo drogaz abusatzeak ez du erasorik justifikatzen. Jaietan ere EZETZ da EZETZ. Ez tematu eta ez ukitu inor, baimenik gabe”.

“Las fiestas son para que disfrutemos todas las personas y NO todo vale: ni el uso ni el abuso de ninguna droga justifica una agresión. También en fiestas NO sigue siendo NO. No insistas y no toques si no te dan permiso para ello”.

ERAKUNDEAREN ETA GIZARTEAREN ERANTZUNA

. – Lehen egoera honi dagokion zerbait gertatu dela jakinda, gertatutakoaren berri emango zaio, whatsapp bidez eman ere, Jarraipen Batzordeari. Jarraipen Batzordeak baloratu egingo du gertatutakoa eta erabakiko du, erantzun moduan, audiozko iragarkia zabaltzea soinu-ekipoa duten jai-eremu guztietan, erasoa gertatu eta gehienez 24 orduetara, parte-hartzaileek adosten duten orduan, asmoa delarik erantzuna ematea eta gertatutakoaren berri ematea, baldin eta emakumea (edo beraren lege tutoreak, adingabea izanez gero) horrekin bat badator:

“Portugaleteko jai-eremuetan EZ dugu onartzen emakumeen integritate pertsonal eta askatasunaren aurkako jokaera beldurgarririk.

EZ dugu onartzen ez irainik, ez mehatxurik, ez eta ukitzerik ere.

EZ dugu onartzen emakumeak kikildu, beldurtu, bortxatu edota kontrolatzen dituen inolako portaerarik.”

“En los recintos festivos de Portugalete decimos NO a todos los comportamientos de carácter intimidante que atentan contra la integridad personal y la libertad de una mujer.

Decimos NO a los insultos, a las amenazas y a los tocamientos.

Decimos NO a toda acción dirigida a intimidar, asustar, violentar y controlar a una mujer”.

. - Kultura eta Jaien Saileko langileak whatsapp bidez jakinaraziko die Jarraipen Batzordeak hartutako erabakia jai-eremuetako musika-arduradunei.

2. EGOERA: SEXU ABUSU ETA ERASOAK

Sexu abusu eta erasoak dira atentatu fisikoak, izaera sexual-genitalekoak, albo batera utzita inbasio fisikorik (penetrazioa) gertatu den ala ez. Horren ondorioz, sexu-oldarketa agertzen duten salaketa guztiak izango dira sexu-abusu edo erasoak, aipatu gabe saiakuntza soila ala burutua izan ote den, hori erabakitzea beste instantzia batzuei dagokielarik.

ERAKUNDEAREN ETA GIZARTEAREN ERANTZUNA

LEHEN URRATSA.- ERASOA JASANDAKO EMAKUMEARI ARRETA EMATEA, indarreko udal jardueren protokoloaren arabera.

BIGARREN URRATSA.- INFORMAZIO GUZTIA BILTZEA. Jarraipen Batzordea

- Emakumeak adierazitakoa
- Udaltzaingoak emandako informazioa
- Larrialdietarako zerbitzuen (Gurutze Gorria) informazioa

HIRUGARREN URRATSA. - INFORMAZIO GUZTIA BALORATZEA. Jarraipen Batzordea

LAUGARREN URRATSA. - EKINTZAK

. – Ekidingo da biktimak edo adingabeak euren ingurunearekin identifikatu edo erlazionatzen dituen informazioa ematea, intimitatearen eskubidea babestu nahian eta berbiktimizatzerik gerta ez dadin. Horren kariaz, egindako edo pairatutako indarkeria mota identifikatzeko eta hartutako erabakiak justifikatzeko datu orokorrak baino ez dira emango.

BATZORDE MISTOA

. – Dei egingo da Berdintasun Batzorde Mistoaren ezohiko bilkura batera, whatsapppeko banaketa-zerrendaren bitartez.

. – Erakundearen adierazpena onetsiko du eta dei egingo du ekitaldi publiko batera, gehienez eraso gertatu ondorengo 24 orduetan, baldin eta emakumea (edo, adingabea izanez gero, beraren lege tutoreak) horrekin bat badator. Ekitaldi horretan erakundearen adierazpena irakurriko da.

. –Txosna Batzordearen ordezkariak jakinaraziko zaie erakundearen adierazpena onetsi dela eta ekitaldi publiko baterako deia egin dela.

. – Hedapen-ekintzak sare sozialetan.

. – Horretaz gain proposatuko da musika 5 minututan etetea, parte-hartzaileek adosten duten orduan, Udalak antolaturiko ekitaldietan eta jai-eremuko txosnetan.

.- Sostengua emango dio Mugimendu Feministak eraso arbuiatzeko egiten duen deialdiari.

3. EGOERA: HILKETA MATXISTAK ETA GERTAERA LARRIAK

Hilketa matxistak eta gertaera larriak dira izaera sexista edota sexualeko ekintzak, zeinen emaitza emakume biktimarentzat heriotza edo zauri larriak baitira, eta hirugarren egoera honetan aurreikusitako neurriak martxan jartzeko moduko beste gertaera larriak ere bai.

ERAKUNDEAREN ETA GIZARTEAREN ERANTZUNA

Agintari eskudunek jakinarazita, udalerriko emakume bat hil dela edo larriki zaurita dagoela dakigunean eta horren zioa indarkeria sexista edo sexu erasoa denean:

. – Behin egitateak egiaztatuta, Alkatetzak dei egingo dio Udalbatzari eta Udalbatzak arbuiatzeko adierazpena onartuko du eta dei egingo die herritarrei egokiesten dituen ekitaldietarako: elkarretaratze batera, manifestazio batera edo beste edozeinetara.

. – Era berean, hala egitateak nola Udalbatzaren erabakiak jakinarazi egingo zaizkie Jarraipen Batzordeari eta Berdintasun Batzorde Mistoko kideei.

. – Alkatetza edo Alkatetzaren ordezkaria harremanetan jarriko da biktimaren familiarekin, behar duen sostengua eskaintzeko: lege aholkua, laguntza psikologikoa krisialdian eta doluan, laguntza ekonomikoa, behar izanez gero, laguntza gorpua aberriratzeko, beharrezkoa balitz, informazioa beste senide batzuei Estatuan zein atzerrian, etab. Emakume biktimaren senideei jarraipena egingo zaie, unean-unean behar dituzten baliabideak eskaintzeko asmoz.

. – Hildako emakumearen seme-alabak eta beste senide batzuk ere indarkeria matxistaren zuzeneko biktimak izanik, horren neurriko aintzatespena merezi dute, estigmatizaziorik pairatu ez dezaten eta beraien leheneratzea bideratu nahian. Horretarako, Udalak hainbat jarduera bultzatuko ditu, biktimak indarkeria atzera uzteko egin duen borroka aintzatesteke.

. – Udalak, egokietsiz gero, herri-akzioa erabiliko du.

. – Alkatetza edo Alkatetzaren ordezkaria arduratuko da prentsarekiko harremanaz eta arreta handia emango dio informazio zehatza eta egokia emateari.

Erabaki hau Portugaleteko jaietako edo jaiurrekoetako indarkeria matxistaren kasuei erakundeak eta herritarrek eman beharreko erantzun-jarduketei baino ez dagokie, agiri honetan jaso bezalaxe. Portugaleteko Mugimendu Feministak Portugaleteko jaietan edo jaiurrekoetan txosnen eremuan edo beste jai eremu batzuetan egiten dituen gainontzeko jarduketak beraren autonomiari eta ardurari baino ez dagozkie. Dena delarik, balizko jarduketa horiek negoziatu egin beharko dira txosnen eremuan esku hartzen duten gizarte eragileekin.

